

A B C D E F G H I J K L M N O P R S T U V X Y Z

Nr

1. Obiekt

KAMIENICA

2. Czas powstania

1677, l. 70.XVII w.,
I poł. XIX w.

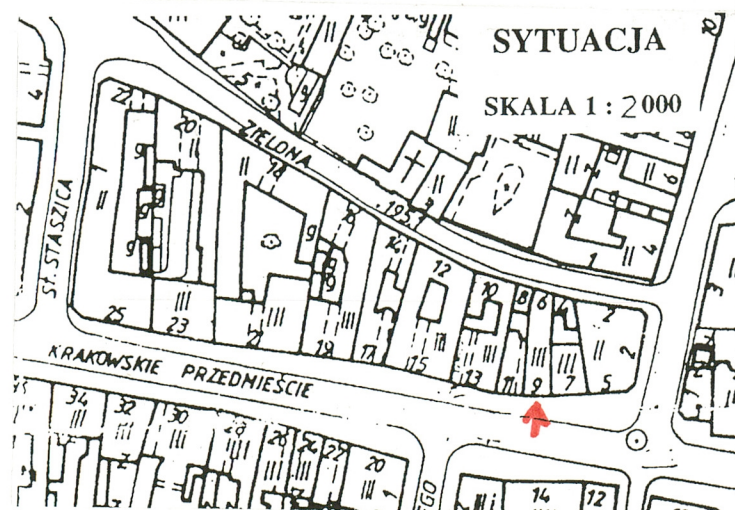
3. Miejscowość

LUBLIN

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

1:50 000

4. Adres

20 - Lublin
ul. Krakowskie Przedmieście 9
nr hipoteczny
nr działki 38

5. Przynależność administracyjna

lubelskie
województwo
lubelski MIASTO LUBLIN
powiat gmina

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna przed 11 1999

województwo lubelskie
gmina loco

8. Właściciel i jego adres

Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe

9. Użytkownik i jego adres

Sklep
j.w.

10. Rejestr zabytków

A/ 524 6. 09. 1971 r.
Nr.....data.....

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu

Istnienie częściowo murowanej kamienicy pochodzi z 1677 r. Obiekt nazywany był wówczas „lapidea Zarzecka” lub „Zarzycka”, od nazwiska właściciela – miecznika Jakuba Zarzyckiego. Po jego śmierci nieruchomości otrzymali Anna i Tomasz Majorscy, którzy z kolei przekazali ją Janowi z Targowiska Gałęzowskiemu. Właścicielem pewnej części był w tym czasie również Jan Folkman. Pod koń. I. 70. XVII w. rościł sobie do niej prawa Andrzej Klepacki, legitymujący się „kwitem ręką Jana Zarzeckiego pisanym”. W I. 80. XVII w. kamienica należała do Adama Bawarskiego, stąd utrzymująca się przez dłuższy czas nazwa kamienicy „Brawarska” vel „Babarska”. W 1689 r. po zmarłym Bawarskim, część kamienicy przeszła w ręce zakonu Jana Bożego, jednak głównym spadkobiercą bardzo zadłużonej nieruchomości został syn Bawarskich – Kazimierz. Również jego siostra Marianna za Jerzym Henricim starała się z sukcesem o część kamienicy po rodzicach, jakkolwiek uposażona została browarem przy ul. Kowalskiej. Jeszcze w 1690 r. budynek był częściowo drewniany. W 1711 r. spadkobierczyni Henricich – Marianna, zamężna za Janem Zielińskim, przełała część praw do kamienicy na Annę Elżbietę Wulcówną (córkę Jerzego Henriciego z drugiego małżeństwa. Ostatecznie, na mocy testamentu Marianny Zielińskiej, spisane w 1721 r. kamienica „Henrycowska” przeszła w ręce opiekunów jej nieletnich dzieci – małżonków Wierzbiców. Ok. poł. XVIII w. prawa do kamienicy posiadali obok potomków Bawarskich, także małżonkowie Kaleccy. W 1776 r. od bliżej nie rozpoznanych źródłowo Stefanowskich, odkupili kamienicę Michał i Teofila Gałęccy. W owym czasie była ona już dwukondygnacyjną, podpiwniczoną budowlą. Dzieci Gałęckich: Marian, Tekla, i Józefa odsprzedały w I. 1804-6 swoje części małżeństwu Adamowi i Franciszce Kowalewskim. Stopniowo cała kamienica znalazła się w rękach Kowalewskich, z tym, że od 1828 r. jedynie w rękach wdowy. Po jej śmierci w 1842 r. nieruchomość odziedziczyła Joanna z Goldmanów Spiska. Już wtedy istniał na działce wyłącznie jeden budynek – wydłużona kamienica kryta gontem. W 1849 r. kupił ją Fryderyk Krenn, a po nim w 1859 r. odziedziczyły dzieci. W 1861 r. zakupił nieruchomość Franciszek Pióro. c.d. na wkladce

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacja, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

SYTUACJA: Kamienica położona w śródmieściu Lublina, w kwartale zabudowy ograniczonym ul.: Krakowskie Przedmieście, Staszica, Zieloną i Świętoduską. Usytuowana w zabudowie zwartej pn. pierzei ul. Krakowskie Przedmieście, elewacją zwrócona na pd. Zajmuje pełną głębokość działki o wydłużonym, czworobocznym kształcie, zwężającym się w głąb. Dostępna z podwórza sąsiedniej kamienicy nr 7, od ul. Zielonej. Fasada w linii regulacyjnej ulicy.

MATERIAŁ, KONSTRUKCJA:

Ściany – murowane z cegły, z dodatkiem kamienia wapiennego w przyziemiu, na zaprawie wapienno – piaskowej, obustronnie tynkowane;

Fundamenty – murowane z cegły i kamienia wapiennego, na zaprawie wapienno – piaskowej;

Stropy i sklepienia – brak historycznych

Dachy – konstrukcja drewniana; stępych niedostępny

Pokrycie dachu – blacha ocynkowana;

Posadzki i podłogi – parter – posadzki kamienne, lastriko, terakota, I p. – lastriko, wykładzina;

Schody – murowane;

Okna – stolarka współczesna

Drzwi – i.w.

RZUT: Kamienica na planie wydłużonego prostokąta, z dłuższą osią pn. – pd. Pierwotny układ całkowicie zatarty.*

BRYŁA: Prostopadłościenna, zróżnicowana. Od frontu trójkondygnacyjna, tył dwu – i czterokondygnacyjny. Przykryta od frontu dachem dwuspadowym, o przekroju kalenicowym. Piwnice pod całą zabudową działki, w pięciu traktach, częściowo użytkowane.

ELEWACJE: *Fasada* o bogatych podziałach, trójkondygnacyjna, trójosiowa, na gładkim cokole, parter boniowany. Osie pionowe wyznaczone przez prostokątne okna, o różnej wielkości na każdej z kondygnacji. W kierunku pionowym fasada podzielona dwoma pasami dekoracyjnie zróżnicowanego, gierowanego fryzu, oprofilowanego i ozdobionego prostokątnymi, leżącymi płycinami, na II p. wypełnionymi sztukateriowym motywem arabeski (stylizowana więc z centralnie umieszczonymi rozetkami). Pendant tej dekoracji stanowią płyciny w trzonach pilastrów (stylizowane liście akantu owinięte wokół antytetycznych buław i rozetek). Okna I p. w profilowanych, prostokątnych obramieniach, z nadprożami na ozdobnych konsolach. Fasadę wieńczy dekoracyjne, zredukowane belkowanie, o gładkim fryzie i mocno wybitym do przodu gzymsie, na bardzo dekoracyjnych, wolutowych konsolach, zdobionych akantem. Pola pomiędzy konsolami wypełnione, głęboko płaskorzeźbionymi rozetkami. *Elewacja tylna* gładka, dwuosiowa trójkondygnacyjna, podzielona wąskimi gzymsami, zwieńczona zdwojonym gzymsiem koronującym o profilu złożonym z pięciu identycznych listewek, zabezpieczonym dachówką.

WNĘTRZE I WYPOSAŻENIE: Pierwotny układ całkowicie zatarty. Wnętrza zaadaptowane na lokale usługowo-handlowe.

INSTALACJE: wod.-kan., ogromowa, elektryczna, c.o.

* Pierwotna dyspozycja wnętrza kamienicy całkowicie zatarta podczas generalnej przebudowy w I. 70. XX w.; nieczytelne są podziały traktowe i osiowe; nowa (dwubiegowa ze spocznikami) klatka schodowa dostępna z sąsiedniej posesji - nie jest skomunikowana z parterem traktu frontowego.

14. Kubatura

1350 m³

15. Powierzchnia użytkowa

590 m²

16. Przeznaczenie pierwotne

mieszkalne,
lokale usługowo-handlowe

17. Użytkowanie obecne

lokale usługowo-handlowe

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja

1967 r. – przebudowa, modernizacja i adaptacja parteru na sklep obuwniczy;
1975-76 r. - przekształcenie tyłu kamienicy, z włączeniem kondygnacji ponad parterem w program przestrzenno – użytkowy sklepu „Dom Sportu”, funkcjonującego w obiektach przy ul. Krakowskie Przedmieście nr 5 i 7. Przekształcono trzy tylne trakty kamienicy, wbudowując w wewnętrzny klatkę schodową.

19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie, instalacje)

Stan techniczny dobry. W trakcie remontów nastąpiło zatarcie cech pierwotnych wnętrza.

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Konserwatorska aranżacja wnętrz, nawiązująca do stanu pierwotnego.

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

AmL 1465-1810, sygn. 107, k. 86, APL.

AmL 1810-1915, sygn. 7069, APL.

BNwL, WH 85, dz. II, zbiór dokumentów „A”, „B”, „C”.

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst dr Grażyna Michalska 2004 r.

plany, rysunki

zdjęcia fotograf. mgr J. Studziński

miejsce przechowywania negatywów WUOZ Lublin

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

22. Bibliografia

1. Michalska G., Kamienica przy ul. Krakowskie Przedmieście 9 / Zielona 6. Rozpoznanie historyczne i wytyczne konserwatorskie, Lublin 1992, w pos. SOZ Lublin.

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

27. Załączniki

wkładka do karty ewidencyjnej zabytków architektury i budownictwa
- szt. 4

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
LUBLIN	KAMIENICA	tekst cd.
2. Gmina		FOT., RZUT
3. Województwo		
LUBELSKIE		

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu c.d.:

Rok później odkupił ją Natham Müller. Do II wojny światowej źródła wymieniają następujących właścicieli: 1863 r. – Rywka Wajnberg, 1880 r. – Szloma Lewinsztein, 1886 r. – Sulim Kenzilber, 1909 r. – Ita Wajnberg, Rejla Goldberger, Róża Ginis, Sura Rozengarten, 1913 r. – współwłaściciele odkupują części Sury Rozengarten i Róży Ginis, 1919 r. – Izaak i Judka Wajnberg dziedziczą po matce, 1919 r. od Izaaka Wajnberga i Rejli Holbergerowej odkupili ich część Flajszerowie, w 1938 r. – spadek wakujący po Chaimie Flajszerze.

FRAGMENT FASADY

PANTER TRMIKU FRONTOWEGO

Wkładkę założył: Grażyna Michalska 09, 2004 r.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: WpOZ Lublin

